

OPAS TOIMENPITEESEEN TULEVALLE

lapselle ja nuorelle

Opas toimenpiteeseen tulevalle

Oppaan tavoitteena on tarjota selkeät ja helposti ymmärrettävät ohjeet, jotka auttavat sinua ja läheisiäsi valmistautumaan sairaalakäyntiin.

Toimenpiteestä ja sen ajankohdasta on päättänyt hoitovastuussa oleva lääkäri. Ajankohdan suunnittelussa otetaan huomioon lääketieteellinen kiireellisyys. Mikäli toimenpideaikaa ei ole vielä annettu, sinuun ollaan yhteydessä heti ajan varmistuttua.

Toimenpiteeseen liittyvissä kysymyksissä voit tarvittaessa ottaa yhteyttä puhelimitse tai sähköisen yhteydenottolomakkeen kautta. Yhteystiedot löytyvät oppaan takakannesta.

Täytä esitietolomake mahdollisimman pian osoitteessa <https://hyvaks.terveytesi.fi>.

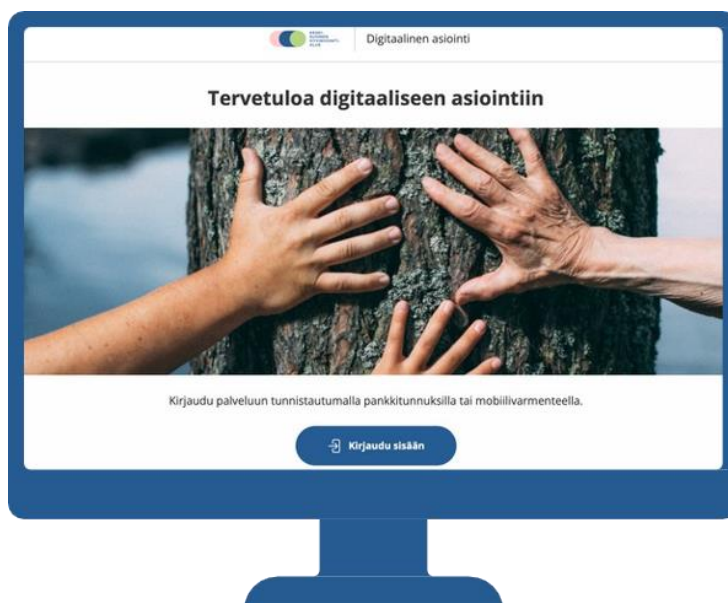
Tarvitsemme terveystietojasi jo toimenpiteen suunnittelua varten.

- Ilmoita meille, jos voinnissasi tai lääkityksessäsi tapahtuu muutoksia odottaessasi toimenpidettä.
- Ota yhteyttä myös, jos toimenpideajan saatuaasi sairastut äkillisesti (esimerkiksi yskä, nuha, kuume, vatsatauti) tai jos sinulle tulee ihorikkoja.

Pikaohje eEsitietojen täyttöön

1. Kirjaudu osoitteessa hyvaks.terveytesi.fi joko verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Jatka Lifecare Terveyspalveluun.
2. Valitse sinisen laatikon otsikko: Kyselyt ja hakemukset.
3. Valitse valikosta oikea henkilö, jos kyseessä on alle 12-vuotias lapsi, jonka huoltaja olet.
4. Täytä esitiedot; Leikkaushoito, lapset (alle 12 vuotta) Hyvaks.

Jos lapsi on yli 12-vuotias, täyttämään pääsee vain lapsen omilla verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Yli 12-vuotiaat täyttävät Leikkaushoito aikuiset esitiedot. Jos nuorella ei ole käytössä omia tunnuksia, tiedot täytetään hoitajan soiton aikana.

Valmistaudu tulevaan toimenpiteeseen

Olet saanut tietoa sinulle tulevasta toimenpiteestä. On tärkeää, että tutustut ohjeisiin etukäteen, jotta tiedät miten valmistautua. Lue opas rauhassa läpi ja yritä noudattaa ohjeita askel askeleelta. Jos jokin mietityttää tai tarvitset apua, voit aina pyytää vanhemmiltasi tukea.

Kerro läheisillesi ja suunnitelkaa yhdessä

- Toimenpide yleensä tehdään nukutuksessa. Saat siis “unilääkettä”, jonka avulla nuket koko toimenpiteen ajan etkä tunne mitään.
- Toimenpiteeseen varataan koko päivä aikaa.

Voit yhdessä aikuisten kanssa katsoa videoita ja animaatioita siitä, mitä sairaalassa tapahtuu.

Lapsipotilaan leikkauspolku löytyy osoitteesta: www.hyvaks.fi/potilasohjevideot

Vinkki vanhemmille:

- Käy lapsen kanssa rehellinen ja ikätasoinen keskustelu tulevasta toimenpiteestä ja sairaalapäivän kulusta.

1. Syö monipuolisesti

Sinun on tärkeää syödä hyvin,

jotta kehosi jaksaa toipua ja haavat paranevat paremmin. Muista:

- Syö ruokaa monipuolisesti ja säännöllisesti.
- Juo joka päivä riittävästi vettä tai muuta nestettä, kuten mehua tai maitoa.
- Jos sinulle on annettu erityisiä ohjeita ruokavalioon liittyen, noudata niitä huolellisesti.

2. Tauko luontaistuotteista

Jos käytät luontaistuotteita:

- Omega-3-valmisteiden käyttö tulee tauottaa viimeistään kaksi viikkoa ennen toimenpidettä, koska ne voivat vaikuttaa veren hyytymiseen tai häiritä toimenpiteen aikana käytettävien lääkkeiden tehoa.
- Jos odotat peruutusaikaa, muista tauottaa nämä valmisteet ajoissa, vaikka tarkkaa toimenpideaikaa ei olisi vielä tiedossa.

3. Tiedosta mielen hyvinvointi ja huolehdi riittävästä unesta

Mielen hyvinvointi on tärkeää ennen toimenpidettä ja sen jälkeen. Joskus toimenpide, kipu tai muutokset arjessa voivat:

- jännittää
- pelottaa
- tehdä mielen surulliseksi tai levottomaksi

Puhu mieltäsi painavista asioista jonkun kanssa – esimerkiksi vanhemman, hoitajan tai kaverin kanssa. Voit myös saada apua terveysasemalta tai kouluterveydenhoitajalta.

Muista myös levätä ja nukkua riittävästi. Hyvä uni:

- auttaa jaksamaan
- parantaa mielialaa
- nopeuttaa toipumista toimenpiteen jälkeen

4. Toimenpiteeseen tulee saapua päihteettömänä

On tärkeää lopettaa päihteiden käyttö mahdollisimman aikaisin ennen toimenpidettä. Tämä koskee esimerkiksi tavallista tupakkaa, sähkötupakkaa (eli vapea), nuuskaa sekä nikotiinituotteita, kuten purukumia ja laastaria. Näiden tuotteiden käyttö voi hidastaa haavojen paranemista, luiden luutumista ja voi tehdä toimenpiteestä vähemmän turvallisen.

Lisätietoa aiheesta löydät esimerkiksi osoitteesta: www.stumppi.fi

5. Valmistaudu kotiutukseen

Hoitoajat sairaalassa ovat lyhyet. Siksi on tärkeää, että kerrot tulevasta toimenpiteestä vanhemillesi tai muille läheisille. Heidän tukensa auttaa sinua kaikissa vaiheissa – ennen toimenpidettä, sen aikana ja toipumisen jälkeen. Vanhemman on hyvä varautua hoitamaan lasta kotona toimenpiteen jälkeen. Lääkäri arvioi kotihoidon tarpeellisuuden. Ennen toimenpidettä on hyvä pohtia turvallista liikkumista kotona (portaat, apuvälineet).

Tarvitsetko apuvälineitä?

Jos toimenpiteen jälkeen tarvitset kyynärsauvoja tai muita apuvälineitä, voit lainata ne maksutta terveyskeskuksen apuvälinelainaamosta. Muista hakea ne hyvissä ajoin, jotta ehdit harjoitella niiden käyttöä. Et tarvitse lääkärin lähetettä.

Muistiinpanoja

Valmistaudu toimenpidepäivään

- Käy edellisenä iltana suihkussa. Poista ennen peseytymistä kaikki korut, lävistykset ja kynsilakat. Jos sinulle on tulossa käsitoimenpide, rakenne- ja geelikynnet täytyy poistaa kokonaan. Pese hiukset shampooilla ja koko vartalo miedolla saippualla – älä hankaa ihoa. Muista pestä erityisen huolellisesti napa, kainalot, taivekohdat, varvasvälit ja kynnenaluset.
- Älä käytä suihkun jälkeen ihorasvaa.
- Älä poista ihokarvoja viikkoon ennen toimenpidettä.
- Kuivaa itsesi puhtaaseen pyyhkeeseen ja pue puhtaat vaatteet.
- Vaihda myös puhtaat lakanat sänkyysi.

Ravinnottaolo

Syömättä ja juomatta ennen sairaalaan tuloaikaa:

- 6 tuntia: maito, äidinmaidonkorvike, hedelmälihaa sisältävät (sameat) mehut, soseet ja kiinteä ruoka
- 4 tuntia: rintamaito
- 2 tuntia: (enintään 2 dl) vesi, kirkas mehu (omena- tai sekamehu), ei hiilihappopitoisia juomia

Tyhjällä vatsalla oleminen on tärkeää, jotta mahalaukusta ei pääse mitään nieluun tai keuhkoihin toimenpiteen aikana.

Mitä otat mukaasi sairaalaan

- Oma unilelu – se voi olla mukanaasi koko päivän ja tuo turvaa
- Omat erityisruoat, jos sinulla on erityisruokavalio
- Kela-kortti
- Käytössä olevat lääkkeet (silmätipat, insuliinikynä, astmalääke)
- Omat apuvälineet, kuten kyynärsauvat

Jos jätät sairaalaan yöksi, ota mukaan myös: hygieniatarvikkeet, matkapuhelin ja laturi

Ota mukaan vain tarpeellinen. Jätä korut ja arvotavarat kotiin – sairaala ei vastaa kadonneista tai rikkoutuneista tavaroista.

Muistiinpanoja

Toimenpidepäivä

Tule toimenpiteeseen terveenä.

Ole ravinnotta ohjeen mukaan toimenpidepäivänä.

Älä syö myöskään pastilleja, karkkia tai purukumia.

Kotona

- Ota hoitajan ohjeistamat aamulääkkeet pienen (1–2 dl) vesimäärän kanssa.
- Muuten älä syö tai juo mitään.
- Älä käytä ihorasvaa, hajusteita tai meikkiä. Tule sairaalaan puhtaana ja tuoksuttomana.
- Pue yllesi puhtaat ja mukavat sekä helposti puettavat vaatteet.
- Jos sinulla on esimerkiksi käsi- tai jalkatoimenpide, vältä tiukkoja hihoja tai lahkeita – näin kotiinlähtö sujuu helpommin.

Lääkitys

Ennen toimenpidettä tauotettavat lääkkeet:

Toimenpideaamuna otettavat lääkkeet:

Sairaalaan saapuminen

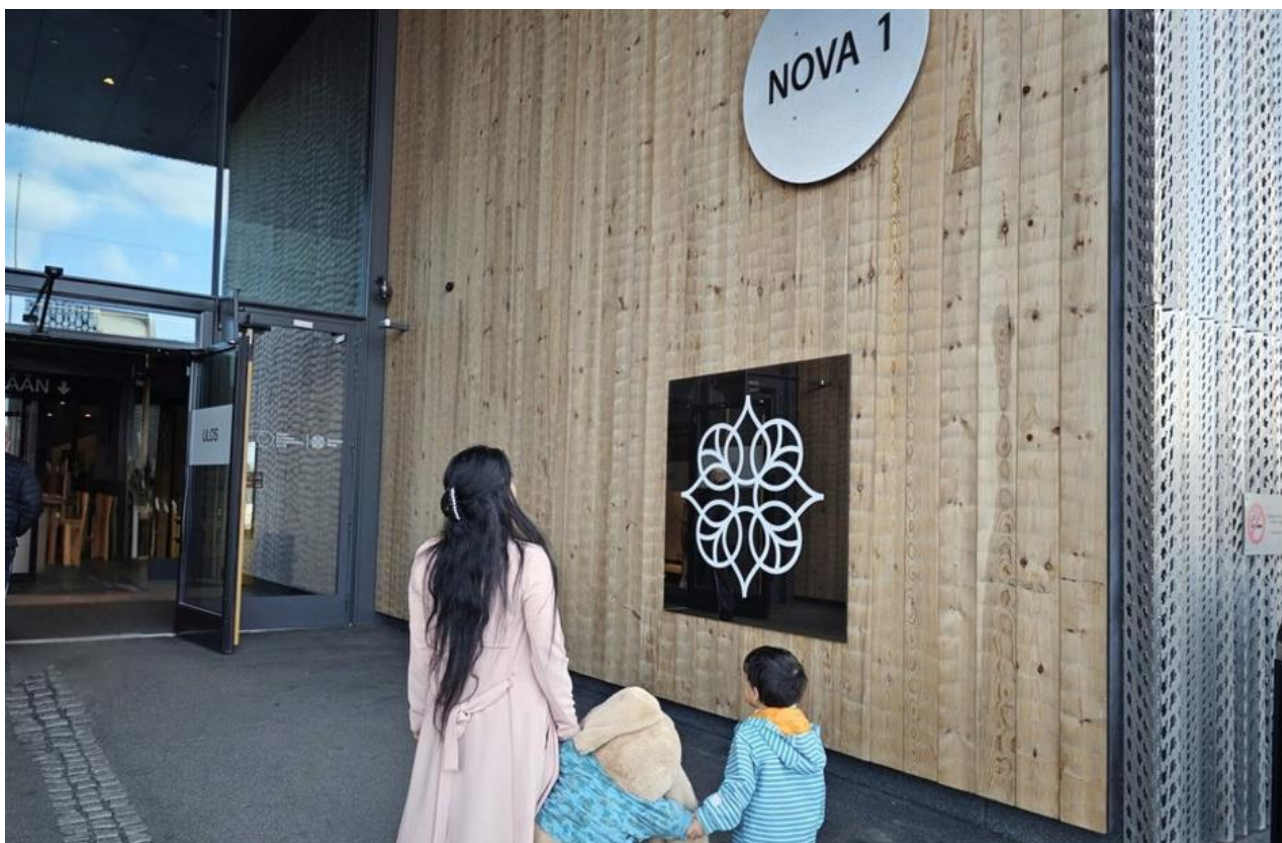
Sairaala Nova sijaitsee Jyväskylän Kukkumäessä, osoitteessa Hoitajantie 3.

Toimenpidepotilaiden vastaanotto aukeaa aamulla klo 6.30. Kutsukirjeessä oleva kellonaika kertoo, milloin sinun tulee olla sairaalassa – se ei ole toimenpiteen tarkka alkamisaika.

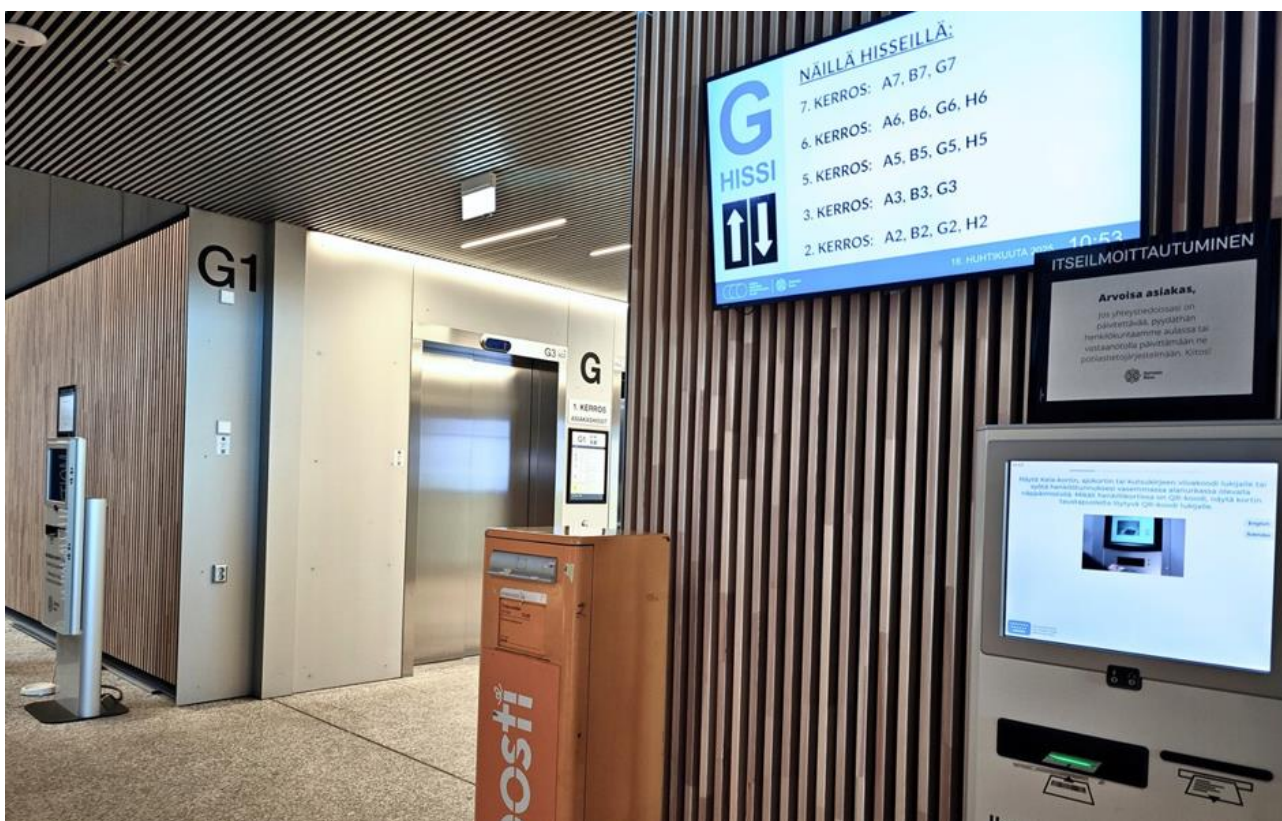
- Auton voi pysäköidä pihalla oleville maksullisille paikoille tai pysäköintitaloon.
- Jos käytössäsi on Kela-taksi, tilaa se viimeistään edellisenä päivänä ennen klo 14.00.

1 Tule sairaalaan Nova 1 -sisäänkäynnistä, päivystyksen viereisestä ovesta.

2 Toimenpideyksikkö sijaitsee 3. kerroksessa, jonne pääset G-hissillä.

3 Ilmoittaudu ilmoittautumisautomaatilla.

4 Ilmoittautumisen jälkeen tapaat hoitajan ja vaihdat sairaalavaatteisiin. Hoitaja kertoo sinulle, miten toimenpidepäivä etenee ja mitä tapahtuu seuraavaksi. Saat myös tarvittaessa esilääkkeen, joka auttaa jännitykseen.

Kun on sinun vuorosi, hoitajat hakevat sinut toimenpiteeseen. Huoltaja ei pääse mukaan toimenpiteeseen, vaan jää odottamaan toimenpiteen ajaksi. Huoltaja pääsee toimenpiteen jälkeen lastenheräämään.

Toimenpidesalissa hoitajat ja lääkärit huolehtivat sinusta koko ajan. He valmistavat sinut toimenpidettä varten ja varmistavat, että kaikki sujuu turvallisesti.

Toimenpiteen jälkeen

Toimenpiteen jälkeen sinut viedään ensin heräämöhön. Siellä hoitajat seuraavat vointiasi. Heräämöstä sinut siirretään joko osastolle tai kotiutusyksikköön. Saat oman puhelimesi takaisin kotiutusyksikössä, kun voit jo hyvin – silloin voit olla yhteydessä läheisiisi.

Rauhallinen liikkuminen ja kylmähoito voivat helpottaa oloa. Myös rentoutuminen, musiikin kuuntelu, sarjan katsominen tai kirjan lukeminen voivat auttaa kipuun ilman lääkkeitä.

Joissain tapauksissa toimenpiteen jälkeen jäädään vielä osastolle lepäämään ja toipumaan. Joskus toimenpide voi olla isompi tai kestää kauemmin kuin aluksi ajateltiin.

LASTENOSASTO SIJAITSEE: F5 siivessä

Milloin pääset kotiin?

Pääset kotiin, kun nämä asiat sujuvat:

- Kipusi on hallinnassa
- Kun olet syönyt ja juonut sekä pahoinvointi on hallinnassa
- Olet pissannut
- Haavaa osataan hoitaa kotona.
- Sinulle ja vanhemmillesi kerrotaan, mitä tapahtuu seuraavaksi, ja mihin voi soittaa, jos tulee kysymyksiä.
- Kun olet saanut reseptit ja jatkohoito-ohjeet sekä mahdolliset todistukset

Koulu ja päiväkotiki

- Lääkäri kertoo sinulle, milloin voit palata kouluun tai päiväkotiin, sekä harrastuksiin.

Todistukset

Lääkäri arvioi Kelan erityishoitoraha -kriteeristön mukaisesti vanhemmalle kirjoitettavan D-todistuksen suunnitellutta toimenpidepäivältä ja kotihoidon ajalta.

Lähtökohtaisesti suunniteltujen toimenpidepäivien ja sen jälkeisen kotihoidon osalta vanhemmalla on velvollisuus itse järjestää poissaolo työnantajan kanssa. Tämä tarkoittaa, ettei toimenpidepäivältä ja kotihoidon ajalta automattisesti kirjoiteta lääkärin D-todistusta. Lisää lääkäri D-todistusta ja erityishoitorahaa koskevasta sääntelystä sekä kriteeristöstä voit lukea <https://www.kela.fi/erityishoitoraha>

Haluatko antaa palautetta?

Sinä tai läheisesi voitte kertoa, mitä mieltä olitte hoidosta tai kohtelusta. Palautetta voi antaa netissä osoitteessa:

www.hyvaks.fi/anna-palautetta

Salassapito

eli asioiden pitäminen omana tietona. Sairaalassa kaikkia potilaita koskevat asiat ovat luottamuksellisia. Myös henkilökunta ja opiskelijat eivät saa kertoa kenellekään potilaiden asioita.

Jos kuulet tai näet jotain, mikä koskee toista potilasta, ethän kerro siitä eteenpäin. Kaikilla on oikeus yksityisyyteen. Älä kuvaa muita potilaita.

Omat terveystietosi

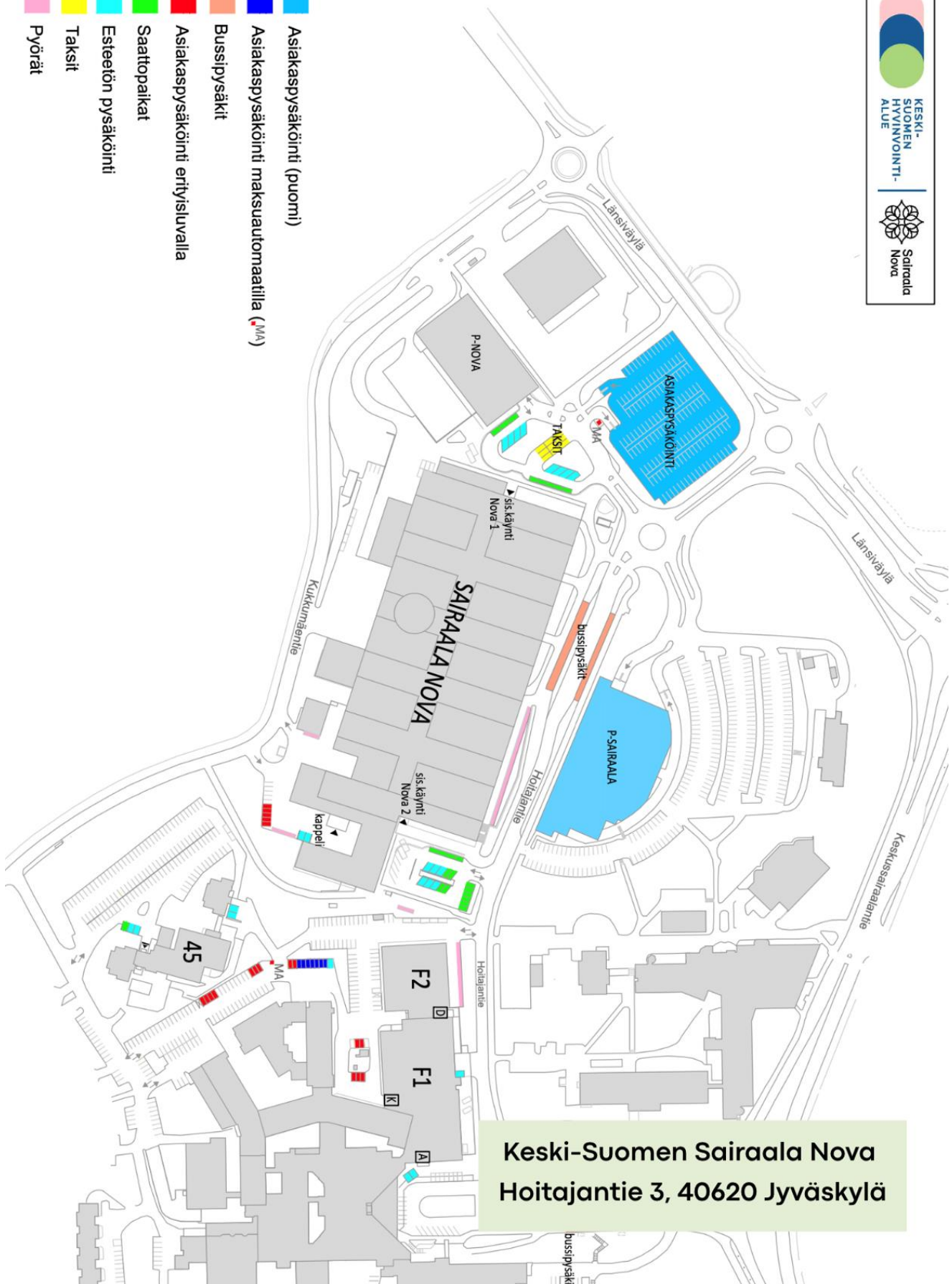
Voit katsoa omia terveystietojasi

Omakanta-palvelussa:

www.omakanta.fi

(Sinun vanhempasi voivat myös
auttaa sinua kirjautumisessa.)

- Asiakaspysäköinti (puomi)
- Asiakaspysäköinti maksuautomaatilla (MA)
- Bussipysäkit
- Asiakaspysäköinti erityisluvalla
- Saattopaikat
- Esteetön pysäköinti
- Taksit
- Pyörät

Yhteystiedot

Leikkaukseen liittyvät tiedustelut

ma-pe klo 9–11 ja 13–14

Leikkauspäivänä äkilliset peruutukset

ma-pe klo 7–9

Sairaala Novan päivystyksen

Puhelinneuvonta

Sosiaalityöntekijä

(toimeentuloasiat)

ma-pe klo 8–16

Taksit

(Keski-Suomen maakunnan alue)

014 269 5205

014 269 5959

116 117

014 269 1555

Taksi Helsinki Oy

0800 414 608

Menevä Oy

0800 021 83

Haluatko ottaa yhteyttä sähköisesti?

Voit lähettää viestin tai kysymyksen hoitopaikkaan mobiilisovelluksen kautta. Sovellus löytyy sovelluskaupasta nimellä [OmaHyvaks](#).